

KŘÍŽOVÁ CESTA

Křížová cesta mívá obvykle 14 zastavení. Připomínáme si v nich, kolik těžkých věcí Ježíš prožil poté, co byl odsouzen k ukřižování. To je událost, která se odehrála na Velký pátek, který slavíme těsně před Velikonoční nedělí. Naše křížová cesta obsahuje 15 zastavení. To poslední je o vzkříšení, o naději, o radosti, že Bůh nás lidi neopouští ani ve smrti, že smrt nemá v našem životě poslední slovo, ale má ho Bůh. Ještě smíme něco skvělého čekat, “nekonečnej festák, šílenej mejdan”, jak zpívá brněnská kapela Poletíme? v písničce Moje poslední vůle. Vzkříšení promění křížovou cestu v cestu života.

Ježíš jako člověk během své mise na zemi prožil mnoho různých bolestí, třeba i takových, jaké prožíváme my. Když někoho čeká těžká cesta, je dobré po ní nejít sám. Bůh může vstupovat do našich trápení, do našeho smutku, vnitřně nás proměňovat, uzdravovat, posilovat. Záleží však také i na nás, nakolik jsme ochotni ho pozvat do svého života a uvěřit mu.

Křížovou cestu se lidé většinou modlí společně, především v pátek a v době postní. Můžeme se ji však modlit klidně i sami, kdykoli, a není vůbec nutné projít všechna zastavení. Důležité je chtít se setkat s Ježíšem a pustit ho do svých starostí, zranění ...

První varianta této cesty vznikla v roce 2021 ve spolupráci věřících z řad římských katolíků a evangelíků. Upgrade pro rok 2022 je z prostředí Českobratrské církve evangelické a snaží se reagovat na současné dění. Proto je vytvořen dvojjazyčně, česky a ukrajinsky. Za překlad do ukrajinštiny velmi děkujeme paní Eleně Balahurové.

příběh pro děti

Dnes půjdeme za Ježíšem. Je to jiné než jít na výlet nebo do cukrárny. Když si hrajeme šipkovanou, jdeme po cestě, kterou nám někdo označil šipkami. Také Ježíš nám ukazuje, jak můžeme projít životem, jak máme žít. Budeme si vyprávět příběhy o dětech a povídat si, jak by se zachoval Ježíš.

u každého zastavení najdete

- krátký text k zamyšlení
- chvíle k meditaci, modlitbě
- krátký text pro děti
- úkol
- hádanku

1. ZASTAVENÍ

Ježíš je odsouzen na smrt

Tenhle muž dal všechno, všechno obětoval.

O lásce mluvil, lásku žil, uzdravoval nespočet nemocných lidí a srdcí, vracel lidi zpátky do života. A přitom je obviňován z kdečeho hrozného.

Stál v první řadě na straně prohrávajících (potřebnost člověka stavěl mnohdy nad Zákon) a to připadalo některým náboženským představitelům, těm, kdo dbali na dodržování pravidel, a soudcům jeho doby nepřipustné.

Prosíme za oběti, za ty, kteří byli napadeni, znásilněni, okradeni, poznamenáni na celý život. Prosíme za ty, kteří byli odsouzeni na smrt. Za ty, kteří trpí nemocí a vědí, že čas jejich života je velmi omezený.

příběh pro děti

Ve třídě se ztratily magnety na magnetickou tabuli. Všichni si myslí, že to udělal Petr, ale není to pravda.

Pilát ze strachu před davem rozzlobených lidí taky Ježíše nespravedlivě odsoudil. Dokáže Petr snést křivdu nebo se bude prát? Dokáže se ho někdo zastat? Ježíši, dej nám sílu být statečnější!

Určete si dráhu pro rychlý běh. Odstartujte a změřte čas. Za kolik jste zvládli dráhu uběhnout? Zkusíte to ještě jednou? Zlepšíte svůj předchozí čas?

Jak se říká období před Velikonocemi?

- a) advent
- b) masopust
- c) postní doba

2. ZASTAVENÍ

Ježíš na sebe bere kříž

Představte si těžký kříž, který nese. Vlastně je to jen příčné břevno, ale i to bylo pro vyčerpaného člověka k neunesení.

Předtím byl bit.

Dlouho mu tekla krev.

Na jeho hlavu byly naraženy ostré trny.

Posmívali se mu.

Je zničený a musí si sám nést nástroj svého umučení.

Nesl všechno – tebe, mě: je tady v každém utrpení, které prožíváš, je s tebou, je v tobě. Když toto víme, neseme utrpení s ním. Když to nevíme, bouříme se.

Dodej nám odvahu, abychom dokázali Ježíši říct: „Pomoz mi, moc tě o to prosím.“

příběh pro děti

Jirka se těšil, že o prázdninách pojede s rodiči na hory, ale nakonec skončil opět v karanténě. Nikam nepojedou. Často nám připadá i malé nepohodlí těžké, rádi se vyhýbáme nepříjemným povinnostem. Ale jsou horší věci, než jedna zrušená dovolená. Ježíš dokázal přijmout kříž statečně a odevzdaně. Dokáže to i Jirka?

Zkuste chvíli nést druhého člověka na zádech. Kolik kroků takto zvládnete udělat?

Jakým dnem začíná postní doba?

- a) Popeleční středou
- b) Škaredou středou
- c) Velkým pátkem

3. ZASTAVENÍ

Ježíš padá poprvé pod křížem

Kříž byl těžký a Ježíš na cestě upadl. Je to normální, Ježíš je vyčerpaný.

Ale většině je to jedno. Je jedno, jestli si přijde pro trest ve stoje nebo po kolenou, hlavně že se to už skoncuje. Navíc leckdo se přišel podívat právě na to, jak bude trpět.

Prosíme za nás, kteří tak snadno padáme.

Jeden pád za druhým, padáme z různých důvodů, někdy to bolí hodně, jindy jen trochu, někdo se nám směje, jiný nás popadne za ruku a pomůže vstát. Prosíme, neopouštěj nás v našich pádech. Dávej nám nové šance, nový nádech, novou naději.

příběh pro děti

Lojzík dnes zapomněl udělat domácí úkol. Jak se mu to mohlo stát? Co si o něm paní učitelka pomyslí? Má se jít omluvit? I Ježíš padl na zemi při své cestě, ale dokázal zase vstát. Dokáže to i Lojzík?

Udělejte 10 dřepů. Zatím je to brnkačka. Příště jich bude víc.

Jak dlouho trvá postní doba?

- a) 33 dní
- b) 40 dní
- c) 47 dní

4. ZASTAVENÍ

Ježíš se setkává se svou matkou

Představte si jeho matku. Ona jej porodila, hladila, viděla jak říká první slova, jak si hraje s kamarády, jak se k ní tulí. Viděla své úžasné dítě růst a mladíka dospívat. Byla jím nadšená. Pravda, někdy mu taky vůbec nerozuměla. Teď jde za ním. Co to je za cestu? Cesta smrti nebo cesta vítězství? Vidí ho zbitého, špinavého od potu a krve.

Prosíme za všechny ztrápené matky, skloněné nad postelí svých zraněných, nemocných a postižených dětí, za všechny matky, které mají své syny a muže ve válce.

Prosíme za všechny matky, o které se jejich děti nestarají a se kterými se nevidají.

příběh pro děti

Anička je v nemocnici. Maminka za ní může na návštěvu jen jednou denně. Anička se na ni pokaždé těší, ale chvilka s mámou se jí zdá hrozně krátká. Ježíš potká svou matku jen na chvilčku a přece mu to stačilo. Dokáže se Anička usmát a říct mamince, že z ní má radost?

Chyťte se ve dvojicích za obě ruce a roztočte se, jak nejvíc to jde. Buďte opatrní. Výskání povoleno :)

Co si připomínáme o Velikonocích?

- a) příchod jara
- b) Ježíšovu smrt a vzkříšení
- c) svátky zrození

5. ZASTAVENÍ

Šimon pomáhá nést kříž

Ježíš už ten kříž neunesl, padal pod ním, potřeboval pomoc. „Pojď sem, vezmi to s ním!“ nařídili vojáci muži, který šel kolem. Asi se mu moc nechtělo. Ale musel.

Do některých věcí se nám taky moc nechce. Proč mám někomu pomáhat, mám svých starostí víc než dost.

Někteří lidé kolem mě to mají fakt těžké. Nějak bych jim měla pomoci. Ale někdy se mi vůbec nechce. Vždyť já mám svých starostí taky hodně, jsem unavená.

Prosím tě, pomoz mi se přemoci a najít v sobě laskavost.

příběh pro děti

Markéta někdy chodí sama nakoupit. Chleba, rohlíky... Rodiče jsou za její samostatnost rádi.

Tentokrát se Markétě do obchodu vůbec nechce. Je domluvená s Pavlínou, že si budou odpoledne hrát. Nákup počká. Jenže večer už je pečivo vyprodané.

Promiň, mami, dojdu tam ráno.

Ukrajinsky se slovo „prosím“ řekne „bud’ láska“

Vyskládejte to slovo z kamínků a větviček, které najdete kolem sebe.

Co je to „Květná neděle“

- a) neděle, kdy poprvé uvidíme na stromech kočičky
- b) neděle týden před Velikonocemi
- c) první jarní neděle

6. ZASTAVENÍ

Veronika podává Ježíši šátek

Ta žena se na Ježíše podívala a viděla obličej plný smutku, bolesti a únavy. Vzala šátek, který měla kolem ramen, udělala pár kroků a mlčky mu ho podala. Aspoň si otře obličej, měkká látka pohladí, setře pot, na chvíli zakryje nelítostný svět. Víc ta žena udělat nemohla. Šátek s Ježíšovou bolestí si vzala zpátky. Podala kousek sebe, ukázala milosrdenství, nechala promluvit svoje milé srdce.

Někdy se naše srdce projeví gestem, napadne nás drobnost, která by druhému pomohla. Prosíme o dobré nápady, Pane Bože. Prosíme o odvahu vystoupit z davu a popojít k člověku, který nás potřebuje.

příběh pro děti

U Pavla ve třídě mají nového spolužáka. Přišel z Ukrajiny. Jmenuje se Petr. Nikdo se s ním nebaví, vždyť stejně neumí česky. Děti si ho prohlížejí, když si myslí, že se zrovna nedívá. Pavel přemýšlí, že by mu něco řekl. Nenápadně se mu dívá do obličeje. Co mu má říct? Nebo mu nejdřív něco podá? Nabídne? Poradíte mu?

Podívejte se pěti (třeba neznámým) lidem do očí, zkuste je pozdravit

Jakým gestem Pilát naznačil, že se cítí nevinný Ježíšovou smrtí?

- a) umyl si ruce
- b) posypal si hlavu popelem
- c) roztrhl si oblečení

7. ZASTAVENÍ

Ježíš padá podruhé pod křížem

Ježíš už opravdu nemůže. Zase padá. Ani pomoc od Šimona z Kyrény nestačí. Po tom prvním pádu vstal. Jednou zakopnout na cestě je nepříjemné, ale stane se to. Když spadneme podruhé, stydíme se víc. Toho už si všimnou všichni.

Myslíme na ty, kdo už opravdu nemůžou. Není to lehké žít ve společnosti úspěchu, výkonů. Se slabostí se nepočítá. Nechceme být na konci řady, mezi nejslabšími. Prosíme o sílu. Prosíme o soucit. Prosíme, abychom uměli pomoci a přitom neponížit.

příběh pro děti

Jitka potkává často na ulici starého pána s chodítkem. Nedávno ho pozorovala, jak si sedl na lavičku a pak nemohl vstát. Několikrát se zkusil zvednout, ale zase se musel posadit zpátky. Nejistě mu nabídl pomoc. Jestli se mi můžeš o to chodítko opřít, aby mi neujíždělo, řekl pán. Od té doby se na sebe usmějí, když se potkají.

Vzpomeňte si na dvě věci z poslední doby. Co se vám fakt povedlo? Co se vám moc nepovedlo? Chcete o tom někomu říct, nebo si to raději necháte pro sebe?

Kterou větu najdete v Bibli?

- a) Jedni druhých břemena nese
- b) Nepředbíhejte.
- c) Co tě nezabije, to tě posílí.

8. ZASTAVENÍ

Ježíš potkává plačící ženy

Ježíš sám nese těžký kříž, padá pod ním, ale má soucitný pohled pro bolest druhých. Slovo sou-cit znamená, že něco prožíváme společně, bolest i radost, to hezké i to těžké. Když mě bolí bolest druhého člověka, v srdci hledám možnost, jak pomoci.

Myslíme na lidi, kterým je smutno. Nevíme si rady, co říct, jak být blízko. Pomoz, prosíme.

příběh pro děti

Martin přijel z Ukrajiny s maminkou a mladší sestrou. Vzpomíná na tatínka, který je ve válce. Taky myslí na babičku a dědečka, kteří se tam rozhodli zůstat. Martin o tom dětem ve škole zatím moc nevypráví. Často se jen dívá do prázdna a je sám.

Zahrajte si hru „kamenná tvář“.
Dívejte se ve dvojici navzájem do očí a zkuste co nejdéle nemrknout.

Co to jsou “pašije”?

- a) postní pečivo
- b) zpěvník s postními písněmi
- c) vyprávění o utrpení a smrti Ježíše Krista

9. ZASTAVENÍ

Ježíš padá pod křížem potřetí

Je toho příliš a Ježíš padá znovu. Je také člověk - jako já, jako ty. Už nemůže - jako já, jako ty.

Bůh zná naši bolest, ví, co znamená být na dně. V Ježíši si to prožil na vlastní kůži. Vždycky proto bude na straně trpících.

Myslíme na ty, kteří jsou na dně svých sil, kteří svůj život vzdávají. Nenech je padnout docela. Buď s nimi v jejich trápeních.

příběh pro děti

Dva roky s omezeními. Karantény jedna za druhou, lockdowny, tornádo, tolik poznamenaného času. A teď ještě válka na Ukrajině. Jana je pořádně vyčerpaná a taky má strach, co přijde. Kdy bude konečně zase normální svět? Ježíš padl na křížové cestě potřetí, ale šel dál. Vydrží to všechno i Jana?

Udělejte 30 dřepů. Takových, za které by vás pochválil i Tyrš s Fügnerem.

Jakou událost si připomínáme na Zelený čtvrtek?

- a) pivovary zahajují vaření zeleného piva
- b) Ježíš vjel do Jeruzaléma a lidé mu na cestu kladli zelené ratolesti
- c) Ježíš naposledy večeřel se svými učedníky

10. ZASTAVENÍ

Ježíši vezmou šaty

Je bez ničeho. Úplně nahý. Zbaven vší důstojnosti. Odsouzený měl nejen fyzicky trpět, ale být i pořádně ponížen. Všichni, kdo odešli na vojnu, říkají, jak je strašné být svlečen ze svých šatů a stát nahý před uniformou.

Děje se to pořád. Lidé jsou zbavováni svého lidství, obírání o důstojnost, svobodu, právo na život.

Prosíme, zahal nás svojí láskou, obdař vnitřní svobodou, kterou nám nikdo nebude moci vzít.

příběh pro děti

Terezka se stydí. Některé děti se jí smějí, že má šaty po starší sestře. Téměř nikdy nemá nic nového. Natož značkového. Mrzí ji to. Ježíši vzali krásný plášť. Možná mu to bylo líto, ale mnohem horší bylo to ponížení. Dokáže se Terezka smířit s obnošeným oblečením?

Tak schválně! Zkuste si vyměnit část oblečení. Kus za kus.

Kdo zradil Ježíše?

- a) Pilát
- b) Jidáš
- c) Kaifáš

11. ZASTAVENÍ

Ježíše přibíjejí na kříž

Tolik lidí je přibito na postelích doma nebo v nemocnicích. Tolik se jich nemůže hnout z krytů a z různých míst.

Tolika lidem už jejich tělesná schránka moc nefunguje. Mnoho lidí je samo, opuštěno.

Těžká jsou zranění, která máme uvnitř, která nás ochromují.

Prosíme za všechny zkrachovalé, odloučené, chvějící se strachem, vnitřně zraněné.

příběh pro děti

František je nemocný. Musí ležet v posteli. Venku svítí sluníčko, ale on musí být doma. Na stěně visí kříž. František se na něj dívá a říká si: “Ježíš se také nemohl hýbat, když byl přibitý na kříži. Jsem mu trochu podobný. Ježíši, chci být trpělivý jako ty.”

Najděte tři kameny. Udělejte klackem, patou kruh v průměru jeden metr vzdálený od vás 3 až 5 metrů (nebo i víc; podle věku). Každý má tři pokusy.

Co znamenají písmena INRI na kříži?

- a) Ježíš Nazaretský, král židovský
- b) Já jsem cesta, pravda a život
- c) Ježíš Nazaretský buřič a lhář

12. ZASTAVENÍ

Ježíš umírá na kříži

Zemřel. Jednou zemře každý z nás. I když je to přirozená věc, není pro každého snadné ji přijmout. Může se nám stát, že svůj život pořádně neprožijeme a necháme si ho proklouznout mezi prsty. Kéž dokážu využít co nejvíc čas, který je mi dán.

Prosíme o milost dobře prožívat našich každých 24 hodin.

příběh pro děti

Pod Pavlem se na řece probořil led. Zdeněk se moc bál, ale neutekl a plazil se po břiše k němu. Podařilo se mu Pavlovi podat hokejku a vytáhnout ho z vody na led. Ví, co to je překonat strach ze smrti. I Ježíš to dokázal.

Na jak dlouho dokážeš zadržet dech? Nepřežeň to. Čeká tě ještě cesta k dalšímu zastavení.

V jakém městě byl Ježíš ukřižován?

- a) Řím
- b) Betlém
- c) Jeruzalém

13. ZASTAVENÍ

Pieta

Všemu je konec. Marie přijímá do náruče mrtvé tělo svého syna. V poslední chvíli ji svěřil do péče Janovi: “To je tvá matka.” A Marii řekl: “To je tvůj syn.” Ani jeden z nich teď nebude sám.

**Myslíme na všechny smutné, na ty, kterým někdo zemřel.
Bůh je Bohem, který pláče s plačícími a raduje se s radujícími.**

příběh pro děti

Jarda by dnes chtěl jít ven a hrát si s kamarády. Nakonec však udělá to, co je potřeba, co je jeho odpovědnost: vynáší odpadky, uklízí koupelnu, učí se.

Ježíš by možná rád žil. Ale udělal to, co bylo potřeba. Dal svůj život, abychom věděli, jak moc Pánu Bohu na nás záleží.

Skákejte snožmo. Jakou vzdálenost (měřeno na kroky) takto zvládnete?

Věří křesťané ve vzkříšení mrtvých?

- a) přece nejsou padlí na hlavu!
- b) jen ve výjimečných případech
- c) ano

14. ZASTAVENÍ

Ježíš je položen do hrobu

Kdyby nám před rokem někdo ukázal, jaký bude ten následující, tak bychom mu nejspíš nevěřili. Sotva jsme se trochu nadechli po dvou letech s epidemií covidu, přišlo nejprve tornádo na jižní Moravě a pak válka na Ukrajině. Spousta lidí opustila své domovy, mnozí zemřeli. Zdražuje se. Budeme muset žít jinak, skromněji. Zároveň se však zvedla obrovská vlna solidarity. Tam, kde se věci jeví šíleně a hodně smutně, už je zaděláno na něco překvapivě dobrého.

Prosíme za ty, kterým zemřeli jejich blízcí, za nemocné, za personál v nemocnicích, za lidi bez domova, za dobrovolníky, za ty, kteří nabízejí místa k ubytování, peníze, pomoc.

příběh pro děti

Justýnka, Sára, Štěpán a Mája .. už jsou hodně unavení. Ty dva roky s epidemií byly vážně náročné. A teď válka. U nich na vesnici žije několik maminek s dětmi. Chodí si s nimi hrát. Skoro každý den. Moc si však jazykově nerozumí. Ještěže je ten překladač od Google. Těch dětí jim je líto. Už aby byl zase normální svět. Dokážou věřit, že to bude někdy jako dřív?

Skočte tolik žabáků, kolik je zrovna celých hodin (odpolední hodiny počítejte správně jako 13, 14, 15...).

Kdy zemřel Ježíš?

- a) v pátek v poledne
- b) v pátek kolem 3. hodiny odpoledne
- c) nikdy nezemřel

početali čas jinak, tj. od úsvitu (našich 6 hodin ráno), ne od půlnoci jako my dnes.

b) v pátek kolem 3. hodiny - tento časový údaj uvádí evangelista Matouš. V originále však mluví o deváté hodině; tehdy totiž

15. ZASTAVENÍ

Ježíš vstal z mrtvých

Ježíš byl vzkříšen. To je to znamení, díky kterému smíme mít naději, že Bůh s námi nikdy nekončí (ani když v životě něco pokazíme, ani když zemřeme), jeho vztah s námi nemůže nic zničit. To je důvod k pořádné radosti, která jen tak nevyprchá. Kříž, trápení, nemoci jsou součástí našeho života. Hodně zlých věcí taky děláme sami, způsobujeme je druhým. Opakovaně. Díky Ježíšovu příběhu však víme, věříme, máme naději, že s Pánem Bohem smíme počítat i tam, kde je temnota, bolest, prohra. Že takové situace může změnit, prozářit. A že boží světlo, jeho záblesky se dají zažít i tam, kde se lidé mají rádi, kde si dokážou odpustit, pomoci, podat si ruku. Jednou to takhle a mnohem líp bude napořád.

Žij tak, aby si už podle tvého způsobu života druzí mysleli, že není možné, aby Bůh neexistoval.

Guy Gilbert, kněz a vychovatel

příběh pro děti

Vilemínka měla sen. Válka na Ukrajině skončila a lidé se vraceli domů. Začali opravovat své domy. Pak se probudila a zjistila, že se pořád střílí a boje pokračují. Po Ježíšově pohřbu vypadala situace naprosto beznadějně. Zemřel. Tečka. Jenže v neděli našly ženy prázdný hrob a kdosi jim řekl, že Ježíš z něho vstal. Tak tedy: Ježíš zemřel. Čárka. Přemohl smrt a je živý. A co my? Jsme mrtvolně nehybní nebo se necháme pozvat k životu, k radosti?

Zavřete oči, chvíli jen tak stůjte. Přemýšlejte o tom, co by vám nejvíc chybělo, kdyby byla pořád černočerná tma a nic by nebylo vidět. O své nápady se podělte s ostatními.

Co řekl Ježíš, když se po svém zmrtvýchvstání objevil mezi učedníky?

- a) Běda vám!
- b) Hasta la vista, baby!
- c) Pokoj vám!